

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
1 évre 12 kor., 1/2 évre 6 kor., 1/4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: a dohánytösdében.

Pünkösdi Lélek.

Irta: Prohászka Ottokár dr.

Pünkösdi van, a Lélek ünnepe! A világ tele van szórva az élet csiráival, melyek fakadnak, a természet telítve van az élet vágyával, mely a szebbet sürgeti s alakítja s e titokzatos, szép életnek s virágzásnak keretében áll meg az ember a lelki élet ünnepét, melynek mint minden ünnepnek, megvan a maga misztériuma s ez a misztérium az, hogy mi is hát az élet?

Minden bokor, minden fűszál titok, minden állat eleven szifnx nekünk s itt vagyunk aztán mi magunk, az életnek mindmegannyi szuverén, de érthetetlen tényei; tények, melyek értelmét nem ismerjük s magyarázatát hiába keressük; tudjuk, hogy egyedekké kell válnunk, kik a létet felsőbb formában, az öntudat világában erővé, erénnyé, harmóniává, szépséggé s boldogsággá alakítsák; tudjuk, hogy a világfölényesség a mi hivatásunk, de e fölséges hivatáson kívül titka s kinja is vagyunk önmagunknak s ez a titok és kin megint csak az a nagy probléma: mi is hát az élet?

Ez a kin szállta meg — a svéd mesemondó szerint — egy nyári szombat-délután az erdő, mikor szárnyas dalosai belefáradtak örömbbe s énekbe s nagy csend

lett; nagy ünnepélyes pauza a rengetegben. De a csend a gondolat keltője s a problémák szülője s az erdőn is végigvonaglott az élet problémája, mint kin és sejtelen, melytől szenvedett gyöngyvirág s kankalin, tölgy és csipkerózsa, míg végre egy eszmélődő pinty kitrillázta e néma kint s kicsevegte e néma kétséget s énekének szövege az volt, hogy mi is hát az élet?

Az egész környezet felháborodott e bátor szóra; a csend fölriadt s az erdők izgalma beleszökött a sötét bokrok fülemüléjébe s az ösztön közvetlenségével kivágta: „hogy mi az élet?” hát az élet ének.

Azonban a bokor alatt fölbodrosodott a hant, mintha láthatatlan kis eke szántotta volna föl, egy vakand kidugta fejét s szabadkozott a fülemüle filozófiája ellen: „dehogy ének az élet — csikorogta, — az élet a mélység s a sötétség hatalmával való küzködés.”

Mialatt a vakand alagutjába tért vissza, gyönyörű pillangó szállt a bokor virágára, megcsókolta a kibontakozó szirmot, a csókja azt látszott mondani: „az élet öröm s élvezet.”

„Bizony, nem egészen van úgy — vélekedett a dolgos méhecske, mely a szomszéd virág porzói közt vágkált — az

az élet munka és öröm, gyűjtés és fogyasztás.”

„Az örömből kevés van az életben — sóhajtotta lent a hangya, mialatt nálánál háromszor hosszabb szálmazalat ráncigált — az élet inkább munka és fáradalom.”

„Ó, dehogy, dehogy — sivitotta a sas s hatalmas szárnycattogással nyilat ki a mély égre, — az élet szabadság, fölény és hatalom.”

S ott is, hol a szépség néma s nincs sem éneke az erőnek, sem panaszcseppje a küzdelemnek, a növények világában is megoszoltak a vélemények. A magas fenyők azt zúgták, hogy az élet törekvés a magasba s a fűzek azt suttogták, hogy az élet hódolat, hódolat a felsőbb hatalom előtt; a zsurlók pedig a lápban, az erikák a köves talajon azt panaszolták, hogy az élet küzködés és elhalás. S a felhők s a vizek sem maradtak ki az élet értékeléséből. A felhők azt sirták le a földre, hogy minden cseppjük könny s ez való a földnek, a siralom völgyének; az iramló folyók pedig azt csobogták, hogy az élet mulandóság s azért legjobban, ha minél előbb a tengerbe, az örökkévalóság tengerébe szakad bele, a tenger maga megint kifogyhatatlan hullámzásával arra emlékeztetett, hogy az élet pályá s dagály s küzdelem a szabadsáért.

A nemzetes ur második házassága.

— A Fejérmegyei Napló tárcája. —

Már az élet sem tud semmi szépet produkálni! Csupa sikasztás, házasságtörés, vitrioldráma, meg mit tudom én mi. Csupa merő daróc! Ebből bizony nem igen lehet valami mutató darabot összefércelni. Nem is vesződöm vele. Inkább visszamegyek a szépapáink idejébe, föl-turom a levendulaszagu faragott szekrény titkos fiókjait, van azokban annyi kincs, hogy csak csodaság, ha nem restel az ember kutatni utána. Csupa édes, szerelmes történetek, csupa merő rózsaszín selyem, habkőnyű velencei csipke. Ami kárt tett bennük a kritikusok ollója, meg a feledés molya, beszövi, szövégeti a fantáziám örökké motolláló pókja aranypókhálójával.

Attól még ragyogóbb lesz. Szinte jól esik elbabrálni vele és megmutatni a mostani szeretni sem tudó nemzedéknek, hogy is kell igazán szeretni.

Pedig tudom, hogy a nemzetes ur leszidna a sárga földig, ha megüdné, hogy az ő második házassága történetét kúrtólom világgá. Egész

életében gyűlölte az emberi állatok három faját: a zsandárt, a fináncot meg az — írókat! A zsandárt azért, mert elcsipte a szegénylegényeket, akik pedig nagyon jó fiúk voltak s elhozták a legszebb nótákat, amik a nagy Alföldön termetek homályos csárdákban, zúgó nádasokban, megye börtönében, bitófa tövében. Minden nemzeti kuriának meg volt a maga konvenciósi futóbetyárja, az övé volt hát határ legdelibb legénye: Selymes Nagy Jóska, akit azért hittak így, mert habos selyemből volt a leng-jobogós inge, gatyája. Ő volt harmadmagával a konvenciósi betyárja a dombori pusztának. Meg is sarrta szegény: az öreg ur, mikor nyakára fonták a köteles lányát.

A fináncot meg — Istenem, hisz a fináncot ma sem szereti senki! — hát ő hogy szívelte volna, mikor kétszáz hold dohányát tépték halomba, mert elfelejtett engedélyt kérni rá a nagyságos Prkocsák megyefőnök, akarom mondani bezirker úrtól. Az írókat pedig azért nézte le, mert a magyar embernek már bevelt szokása, hogy csak a kardot tartja férfikébe valónak.

Egyszóval, ha a nemzetes ur ezt az én irkafirkámat meglátná, alighanem jobban megeresztené a kacskaringós káromkodások végtelen áradatának zsilipjét, mint tette azon a langymeleg

tavaszi napon, mikor a vén udvarház ámbitusán siesztálva vélellenül a kertbe tévedt a tekintete. Pedig amit ott látott, ahhoz hasonlót szárazat is végjélvezhetett szolgabíró korában, ha nem is épen ilyen kiadásban. A kertben semmi egyéb nem történt, mint hogy a kis Gábor urfi a báresgyerekekkel zsványosdít játszott. Természetesen ő volt a zsvány, a kis tömzsi Szömök Matyi meg — kiből mire a bajsa kinőtt, pompás lőkötő fejlődött — volt a zsandár. A többi gyerek meg ki betyár, ki zsandár, amint azt Gábor urfi jónak látta elrendezni. Eddig még nem lett volna baj, sőt talán az sem állította volna meg a napot rendes útján, hogy Gábor urfi, a haramia kapitányt elnyomták a zsandárok; hanem az már mégis égrekiáltó vakmerőség, hogy Szömök Matyi, a zsandárhadnagy a vén szifla alá állított derese huzatta a zsványvezért s breviter megcsapatta. Eleinte a pálcás valami Tapodi Gergő nevezetű suttyóköllyök, csak simogatta az urfi betyárt, hanem aztán belemelegedett s hátodiktak olyat talált a Gáborka gömbölyűbb felére hajítani, hogy dicsőség ide, betyárvirtus oda — elirta magát. Az urfi jajongására riadt föl a nemzetes ur s a kezelőgyébe eső agarászostort fölkapva lődült a kertbe.

— Az irgalmát a deresen puhult paraszt

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete,

AZÉLŐTT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.

Allandó nagy raktár ágy- és asztalneműekben, szintartó karton és zephirekben stb.

Mai lapunk 8 oldal.

Belekontgott pedig az erdőnek, égnek s tengernék e vitájába a pünkösdi harangszó, mely azt zúgta, hogy az mind, amit madár, erdő, virág, folyam s tenger mond, az mind csak kép, — az mind csak alvó élet; az igazi élet az öntudatos szellemi élet, mely az igaz emberben, mint világfölny, mint erő és harmonia, mint béke és öröm jelentkezik s ennek az életnek titka és ereje a Szentlélek; ezt a szent, hű, erős, tiszta, bátor lelket meg kell tapasztalni; ez a megtapasztalt, egységben, harmóniában, üdvben s boldogságban, békében s örömben kiszótt Lélek az igazi élet.

Érhetetlen, nagy titkot mondok ezzel azoknak, kik a Lélekből nem élnek, — ellenben édes, közvetlen valóságot jelztek azoknak, kik a Lelket átéli; itt a megértés is s a magyarázat is maga az élet. Ha azonban szóval magyaráznom kellene e fölséges és szuverén nagy tény, akkor azt mondanám, hogy az élet súlypontja s tartalma nem a gondolat, nem az ismeret, mely csak tükrözése a tárgyknak a lelken s oly hideg is s oly személytelen is s oly idegenszerű is, mint az ércműkrön a virág képe. Az értelem a lélek sajátos erőinek egyike; fakadás a lélek fáján; valami abból a sokból, amit az élet magába zár; de a gondolatot az étellel nem azonosíthatjuk. A gondolat ugyanaz maradhat s mi ugyancsak elváltozunk s mások lettünk. Hogyan állok én most azokkal a gondolatokkal szemben, melyeket 40 év előtt gondoltam s most újra gondolok?

Ugyancsak az élet nem a meggyőződés! Van sokféle tiszteletreméltó meggyőződés; érvényesül bennük a szubjektív értékelés, vibrál bennük az érzés, mely azt, amit meggyőződésének mond, sok más gondolat közül kiválasztja s magának, a szellemi birtokának vallja. De ez a

meggyőződés holt s terméketlen lehet, míg a mélység erőjévé, az egyéniséget alakító, emelő, átjáró erővé nem válik. A meggyőződést át kell élni; akkor lesz élet belőle!

S a mélység ez erejét, az egyéniséget alakító s átjáró erőt nevezem én léleknek s azt mondom: az élet nyitja s titka az a fölséges, nagy ténylegesség, amit léleknek hívunk. Ezt a lelki emberbe a Szentlélek adja.

Ez a lélek s az általa hordozott élet közvetlen adat; önmagát adja. Lenni akar; erős, teljes létet sürget s ezt magának akarja lefoglalni. Nem a külvilág, nem a környezet miatt akar lenni, hanem — mondjuk ki, bár szokatlanul hangzik s ugyancsak ritkaság — önmagának akar lenni. Élni akar, nem hogy valakit valamiről meggyőzzön, hanem aki lát és érzi, aze előtt tanúságot tesz a lélekről.

Miután a lélek a neki megfelelő életben önmagát adja, azért megnyilatkozása is spontán, fakadásszerű; a belsőből indul ki s kifejti azt, ami benne van szépségből s erőből. Nem kényszerül el, nem csikorog, sőt ösztönszerűen tesz, s erőszakot követel el önmaga ellen, ha másképp tenne. Kell neki tennie. Ez értelemben mondotta szent Pál: „Ha az evangéliumot hirdetem, nem dicsőség énnekem; mert nekem ezt kell tennem“. Hajt a mélység ereje, fakad a lelkéből; életem! Így fakadt a szó a másik két apostoltól is, akik mondják: „Nem lehet, hogy amiket láttunk s halottunk, ne beszéljünk“. Kell beszélnem, kell tennem, azaz hogy lelkem fakadása a szó, a tett; lelkem fakadása az élet.

Mi tehát az élet, a lelki élet? A Szentlélek fakadása; oly közvetlen, oly szép, oly tormás és olajos, mint a fényes májusi hajtás a fán. Tehát nem tudás,

akár teológiai tudás legyen is az, — nem csak meggyőződés, akármilyen szép s nemes alapon épüljön is föl az, hanem az igaz fölismerésének és a jó szeretetének öntudatunkkal való azonosítása, hogy az egészen s teljesen a miénk legyen s azt az élet formáiban mindig, mint legfelsőbb s legmelegebb valónkat bemutassuk.

Ezért jött le a Szentlélek; lejött, hogy bennünk lakjék, hogy lelkünk legyen s magának úgy lefoglaljon, hogy ne is tehessünk másképp, hanem tegyünk úgy, mint ahogy tesznek, beszélnek, szeretnek s szenvednek, kik lélekből teszik mindezt. Lejött s lelkünk lett, hogy öntudatunkban a szép, tiszta, nemes élet formái fakadjanak, formák, melyek nem utánzatok, nem lenyomatok, nem öntvények, hanem fakadások.

A pünkösdi lelket így kell tekintelnünk. Ez az a nagy, életadó s alakító erő, mely a magasból, azaz hogy a lét legmélyéből fakad s belénk árad, kitölt s lefoglal; kiemel a sötétségből s a kételyből s a gondolatok vérszegény abstrakciói helyett tejet ad és vért; megéreztetni velünk erejét s megszereteti szépségét. Aki ezt átélte, egybenőt a lélekkel; aki ezt átélte, az nem hagyja magát sem elkedvetleníteni, sem lehangolni, — azt nehézségek, küzdelmek eltérő nézetek az isteni élet utjairól el nem tereik, — azt nem irányítja sem szerencse, sem kudarc; az előre megy a maga útján s a célt is már valamiképp magában hordozza, hiszen a cél végre is a legtisztább, a legteljesebb, a legmelegebb élet.

Ebből a Lélekből fakadt az a kereszténység is, melyet Paulsen berlini filozófus kevéssel halála előtt emlegetett, „ein frohes, mutiges Christentum“. A pünkösdi Lélek bátor is, vigasztos is; fölkenjett apostolok és vértanúk, de mindenekelőtt emberek, kik lélekből élnek.

apádnak — riadt a gyerekekre — hát mit csináltak itt, he!... Gyurka!... Pali!... — kurjantott a kocsisokra, a kik pázsitot kapáltak a tisztásokon — fogjátok meg ezt a kölyköt! — és rámutatott a szendárhadnagyrá, aki gatyaszárát korba szurva ugyancsak iparkodott kifelé az udvarra. Hanem bizony elcsipték szegényt s minden rugkapálása dacára a nemzetes ur elé cepelték.

— Kölyök! — förmedt rá a nemzetes ur egészen kikelve magából — tudod-e mit tétél! Nemes embert csapatál meg, amit még nem mert megtenni senki, mióta a világ!... Tudod-e, hé, mi jár ki ezet?!

— Nem tom én, maj megmogy a nemzetes ur, ha akarja — vágta vissza Matyi, aki ben már akkor megült a betyárdac, a mi később futóbetyár korában olyan keservessé tette a komiszárusok dolgát, ha ötlet kellett vállaltniok.

— Hát megis mondom! — szólt a gyerek dacosságától meglepődve a nemzetes ur. — Ahányat te vágattál a fiamra, annyit vág rád a hajdu, meg még hatot emlékeztetőnek. Mess csak le egy suhogót, Palkó...

Nem kellett sokáig keresgélmi alkalmazosság után, volt elég mogyoróbokor a kertben; kellett az nemrégiben nagyon: a gyülmölcse az

uraknak, fája meg a jobbágnak. Alig öt esztendeje törtülték el a tekintetes karok és rendek a nemesség két legkedvesebb jussát: a jobbágybotozást, meg a jus primaet. Bár nemes uraimék szörnylőségekben kötötték magukat hozzá; de hát azok az ügyefogyott követek nem adtak rá bakfityet sem. Mikor aztán Palkó előkerült a bokrok közül egy jó hajló vesszőt suhogtatva, a Matyi gyereken erőt vett az ijedség — azóta sem ijedt meg, pedig jó hatvan volt, mikor felkötötték! — előntötte szemét a köny s remegve nézte a nemzetes ur haragolt kipirult arcát.

— Gábor — szól az öreg ur fiához, aki még Matyinnál is jobban szepegett — fogd azt a vesszőt, te meg fektődj le.

Matyi nem igen sietett, hát az egyik béres szépen végignyújtotta a dereken, nem a leggyöngédebben szoritva le a halálsápadt gyerek két karját. Az urfi elvette a mogyoróhajtást s odaállt a delikvens mellé.

— Üsd! — parancsolta a nemzetes ur.

— Ne bálncon, urfikám! — esengett szegény Matyi — ne bálncon Gábor! —

— Vágd! — riadt haragosan fiára az öreg. Gábor urfi egytelépett hátra; féltését visszahajlítva egy hatalmas sujtással elhajította a vesszőt. Messzire a bokrok közé. Aztán oda-

lépett Matyihoz s megsimogatta könytől maszatos arcát.

— Ne félj Matyika, nem bántlak.

Az öreg nemzetes urfiak minden vér fejébe szaladt. Most esett meg vele először életében, hogy nem engedelmeskedtek neki s épen egyetlen fia volt az, aki dacolt vele. Vele — egy gyerekek!... Még a foga is megcsikordult, amint Gábor urfi mellen kapva ráordított.

— Nem vágod?

— Nem, édesapám! — felelt a tíz éves kis legény szelid, de határozott hangon.

— Nem?!...

— Nem, édesapám! — ismételte Gábor! —

— Jó! Pali, vágj egy másik suhogót, jó erőset. Amit ennek a fattyunak itéltem, annak felét megkapja az urfi. No, mégis itt vagy? Megmondtam, punktum! Hat a Matyinnak, hat a Gábornak... Hát vágod-e már, urfi?

A kis urfi könyben uszó szemeit apjára emlte, haloványan, egész testében remegve, sirástól csukladozó hangon megint csak azt mondta:

— Nem, édesapám!...

— Akkor hát majd elvégzi a Pali — döngögte az öreg jégáldozat nyugalmommal.

A cselédek megriadva bujtak össze s a szép sugár parasztlányok borzadozva várták a

Rendkívüli olcsóságok.

Üzletáthelyezésnél visszamaradt kalap, sapka, ingek, férfi, női és gyermek cipők, nyakkendők, szövött árúk stb, cikkek mélyen a beszerzési áron alul árusítatnak ki a régi helyiségemben csak rövid ideig.

KNAZOVITZKY BÉLA, Nádor-utca 2.

A tüdővész ellen.

Dr. LAUSCHMANN GYULA

titkári jelentésének folytatása és vége.

A védekezés ügyét szolgálta egyesületünk a nép nagy részének felvilágosításával is. Ebből a szempontból minden eszközt felhasználunk, hogy a nagy közönségnek tudomására hozzuk a magyar faj pusztító veszedelmét és megismeres-sük vele a biztos hatású védekezés tényezőit. Ma már minden iskolában hirdetik a vármegye és a város területén a védekezés elveit, sok ezer példányban ott van minden hatóságnál, község-nél és testületknél utmutatónk, közbenjárásunk folytán sok templomban szöszékről hangzik a védekezés tanítása, a köpés veszedelmét feltűn-tető lapoknak sok ezer példánya függ minden nyilvános helyen, a higiénikus köpöcsészék alkalmazása pedig egyre jobban terjed. A város-ban lakó hatósági és magán orvosok igen sok népszerű előadást tartottak, részint az iskolákba összehívott szülők, részint pedig egyesületek tag-jai előtt hirdették a védekezés tanítását, néhány esetben pedig vetített képek alkalmazásával a szöveget is szemléltetővé tették.

A Fejérmegyei irodalmi és közművelődési Egyesület szintén tartott ilyen előadást városunk-ban és ezért mindenesetre köszönetet érdemel. A vármegye területén az orvosok csak kisebb számban tartottak ilyen népszerű előadásokat, de megvan az alap, melyen jövőre minden község lakói hallhatják majd a védekezés tanítását.

A védekezés érdekében foganatosította egye-sületünk a tanév elején minden iskola növendé-keinek alapos megvizsgálását is arra nézve, vajjon van-e közöttük tuberkulózisban szenvedő? A vármegye és a város hatóságaival, a tanfelü-gyelőszéggel és az iskolafentartókkal történt megál-lapodás szerint az olyan tanulót, aki a tuberku-lózisnak még ugynevezett zárt alakjában szen-ved, tehát még nem fertőz, külön padban kell elhelyezni. Ha pedig a vizsgáló orvos fertőző, tehát nyílt tuberkulózist talál, úgy az ilyen tanu-lónak eltávolítása szükséges, mert csupán így lehetséges a még egészségeseket a ragályozástól megóvni.

Ez az intézkedés új dolog, Fejérvármegye és Székesfehérvár volt az első, a mely kérszünk folytán és közérdekből meghonosította azt. Elis-meréses kell szólnom mindkét hatóságról, mert a legnagyobb készséggel tették lehetővé ezt a nagy munkát, melyet a vármegye és a város orvosi beható alapossgal foganatosítottak. A

beérkezett adatok eléggé kedvező viszonyokat tüntetnek elénk, mert a vármegye területének összes tankötelesei között csak 173 volt tuber-kulózisra gyanús, vagy pedig zárt tuberkulózis, de annál nagyobb az arra hajamosított gyengébb szervezet, a melynek ellenállási képessége tehát igen csekély. A váli járás 3457 megvizsgált tanu-lója között például 2 volt fertőző tuberkuló-zissal és 50 elgyengült testalkattal, részben már mirigybeszűrődéssel.

A város területén levő közép és elemi iskolák adatai szintén elég jó viszonyokat mutatnak. A A főgimnázium 365 tanulója között 6 volt zárt tuberkulózissal, a felső kereskedelmi iskolában 131 és a felsőbb leányiskolában 195 tanuló kö-zött pedig egy sem. Az állami főreáliskolától nem kapunk választ megkeresésünkre.

A községi iskolák 3472 tanulója között 2 nyílt és 15 zárt tuberkulózist talált a vizsgálat, a Ferenc József növelevő intézet 514 növendéke között pedig egyenlő sem konstatalható a bántalom.

Nagyon jellemzők azon átiratok, melyek-ben a középiskolák igazgatói az eredményt egye-sületünkkel közölték. Mindgyikből az a meleg buzgóság szól, a mely-saját hatáskörében a vé-dekezés ügyét igazán lelkesedéssel szolgálja. A főgimnázium igazgatója így ír: „Intézetünk gondja kiterjed a tanulók lakásvizonyainak tanulmá-nyozására is, a mennyiben a zsúfolt lakásokat az igazgató személyesen végigtalálja és ha szükséges, intézkedni fog az iskolaorvos meg-hallgatásával, hogy a tanulók a nem eléggé egészséges lakás helyett más, jobb lakást keres-senek.” A főgimnázium ezen elismerésre méltó törekvéssel kapcsolatban azt is örömmel jelen-tem, hogy Zalai Mihály igazgató a tanév bezárásakor a tüdővész elleni védekezést választotta beszédjének tárgyául és a távozó tanítványokhoz a bucsúzás percében is azokról az elvekről szólt, amelyek a pusztulásnak indult magyar fajt akar-ják a modern pestis öldöklő kezéből kiragadni.

A felső kereskedelmi iskola igazgatójának leveléből ezt olvastuk: „Legyen szabad megem-lítenem, hogy iskolai helyiségünkben a por ellen minden lehető módon védekezünk. A padozatot mindenütt portörölő olajjal vontuk be, a butoro-kat vagy az ugynevezett ideál portörölővel, vagy nedves ruhával törölgetjük le.” Mint a védőegye-sület titkára, egyébként saját tapasztalásból is konstatalhatom, hogy ez a modern iskolaépület a közegészség minden kívánalmait bőségesen kielégíti.

A Felsőbb leányiskola igazgatójének le-

veléből a következőt említem: „Intézetünk az egészség ápolására, üdvös hatású tényezőket a tanuló testi fejlődésének emelése céljából lelki-ismeretes odaadással örvényesíti. A védekezés tanításait nemcsak hirdetjük előadásainkban, ha-nem gondunk van arra is, hogy a tanulók pon-tosan teljesítsék azokat. Az írásbeli dolgozatok minden osztályában felollik a tuberkulózis kér-dését, mely a tanítványok utján és az iskola ha-tása alatt a szülők nagy körére is átterjed.” Kü-lön meg kell emlékezmem, a városi iskolaszék elnökéről, dr. Czapáry Lászlóról, a kinek buz-gósága leginkább közrejátszott, hogy ma már minden tanító hirdeti iskolájának gyermeki előtt a védekezés elveit. Ugyancsak az el-nök intézkedett azon irányban, hogy az orvo-sok által tartott népszerű előadásokon a szülők minél nagyobb számban jelenjenek meg, a gyer-mekeknél pedig a hivatalos látogatások alkalmával maga is a védekezés elveit hangoztatta. A mit az iskola hirdet, az átmege az életbe, az iskola-széki elnök buzgósága tehát a köznek gyümöl-csözik.

A lakásoknak halál, vagy elköltözés esetén szükséges fertőtlenítése szintén a védekezésnek tett üdvös szolgálatot. Kérésünk folytán a vár-megye alispánja rendeletet bocsájtott ki a köte-letező fertőtlenítésről, a város polgármestere pe-dig felhívta hatósági orvosait, hogy az ilyen la-kásokat alaposan dezinficiáltsák. A beérkezett jelentések szerint a vármegye területén 249 fer-tőtlenítés történt, még pedig az adonyi járásban 90, a váliban 32, a möriban 43, a székesfehérváriban 63 és a sárbogárdiban 21. A város te-rületén a jól szervezett és pontos működésű mentő-egyesület 73 esetben teljesítette a fertőtlenítést tuberkulotikus egységnek lakásán. Kérésünk foly-tán a Szent György kórház igazgatósága minden esetben értesítést küld a várososhoz, vagy a községekhez, ha tüdővészben szenvedő ezek-nek területéről a kórházba. A lelkiismeretes fer-tőtlenítés így is gátolni fogja majd a bántalom tovaterjedését, mert a tüdővész bacillusa, ha el-végezte emberből munkáját, önmagától meg nem semmisül, azt nekünk kell elpusztítanunk.

A lemult év a társadalom fölkaroló szere-tével igen sok anyagi gyámolítást juttatott védő-egyesületünknek. Szűts Jenő alispán játékonny gyűjtés napjává tette az első magyar király, Szent István ünnepeit és kérő szót intézett a vármegye lakosságához, hogy a kereskedő, a vendéglős és üzletlajdonos a napi bevétel egy csekély részét egyesületünknek engedje át, az

történéseket. Mert azt tudta mind, hogy a nem-zetes ur megtartja, amit egyszerű kimondott, ha-csak valami csoda nem történik.

A csoda megtörtént!

Mikor a hajdu ütésre emelte a kezét, a csoportból kivált egy szép deli parasztlány s egy rántással kikapta a palcát Palkó kezéből. Mindenki elszőrnyedve nézett a vakmerőre. Az pedig deli természet délcegen kiengesztelve odaállt a nemzetes ur elé s kipirult arccal, erős, bátor hangon szólt:

— Ha már mindenáron veretni van kedve a nemzetes urnak, hát kiállom helyettük én.

— Ki hitt ide, te, te... — valami csunya szó készült kifelé a nemzetes ur száján, de a lány villámzó szemekkel kapta meg a karját.

— Ki ne mondja azt a szót nagyuram, mert megkeserülünk mindaketten.

— Nem mert pisszenni senki. Még az öreg-urban is elélt a léleket ekkora merészség lát-tán. Csak a kezével intett, hogy elmehetnek mind. A szifla alatt nem maradt más, csak a két gyerek, a haragtól lángoló arcú lány, meg ő. A kis Gábor, amint szabadon érezte magát, oda-futott a parasztleányhoz és kezét csókolni neki. Az meg öbe kapta s csókdosta gömbölyű ar-cocskáját, úgy ajnásozta a kis urfi.

— Ne féljen, aranybogarom, selyembárán-y-kám, ne féljen, míg engem lát.

— Tedd le azt a gyereket — parancsolta az öreg ur egész nyugodt hangon, amiben már nyoma sem rezdült a haragnak.

A lány még jobban magához szorította a kis urfi s kőrő tekintettel nézett a nemzetes urra.

— Nem bántja már?

Nem, nem; csak ereszd el.

A lány még egy csókot nyomott a fucska arcára s lelette előből. A gyerekek összefogódzva iramodtak el, a nemzetes ur hosszan nyugtatta szemait a lány napégett, piros-pozsgás arcán, majd szelíden végigsimította s két tenyerébe fogva a pirban égő arcot, halkán kérdezte:

— Hogy hívnak, lányom?

— Kohári Katica — felelt szemeslütve a lány.

— Nohát Kohári Katica — szólt a nemzetes ur, gyöngéden a leány vállára téve kezét — ne feledd el ezt a napot. És ügyelj arra is, hogy majd a másik nap épen ilyen legyen reked is, nekem is...

Azzal magára hagyta. Kemény léptekkel ment föl a házba, hátra sem fordulva. Az a má-sik nap pedig nemsokára eljött. Katica ettől kezdve csak a könnyebb dolgot végezte, leginkább a virágoskertben pepecselt, míg a többiek tenye-rét törte a kapanyél. Akkor is ép a virágokat öntözte úgy alkonyattájt, mikor a nemzetes ur a külső tagról hazalovagolva megállt a virággy előtt. A lovat egy virággy elé csapta ki füvet csipegetni, ő meg nézte a leányt. A virágos ro-kolya Katica övébe volt tűzve, fehér alsója csak félikráig ért s a patolyat közül fehéren villant elő formás bokája. Az öreg ur úgy, elnézte dereka ringását, kable pihességét, meg azt a félnék; re-megő mosolygást mosolyvallo piros ajka szög-letében. A kapás lányok egy jó hujjantásnyira voltak s majd a szemüket kinyitók, ha már nem hallhatják mit beszélnek, legalább lássanak vala-mit. S bizony nemsokára furcsa dolgot láthattak. A nemzetes ur az öntöző lány elé állott, letétele vele a locsolót s enyelgve kérdezte tőle:

— No Katica, elfelejtetted már a mulitkört?

— Nem olyan könnyű az olyasmit elfelej-

teni — választolt komolyan a lány — sok ijede-séget megértem már, de olyat még nem, mint az volt.

— Tán bizony legénytől ijedtél meg? — faggatózott az öreg ur.

— Nem ugyan hogy nem! Nem vagyok beszédes velük.

— Ne te ne! Tán bizony még azt is el mer-néd mondani, hogy meg se csókolj egy legény sem?

A lány fölemelte fejét s nyíltan büszkén adta meg a választ:

— De még azt is elmondhatom, hogy csak egy ujjal sem ért hozzámm egyetlen egy sem, de nem is kommandálnám! — tette hozzá hetyke daccal.

— Ugyan no, tán bizony apácának kö-szülts?

— Nem én, csak becsületes akarok maradni.

— Hanem azért nem bálnád, ugye, ha egy kicsit megcsipkednének?

— Már az alighanem jobban megbánná, aki megpróbálkozna vele!

A kapás leányok összebujtak sugdolózni.

— Pedzi már a nemzetes ur! — mondta a lenhaju Juhász Anna a paraszszemű Kovács Magdának — alighanem későn kerül mármá házá a Katica.

— Vagy ki tuggya! — vont a vállát a Magda — nem minden lány a te anyád lánya.

A nemzetes ur pedig se szó, se beszéd, szépen átkapta a Katica karcsu derekát s hatal-mas csókot cuppantott piros ajkára.

Ami aztán történt, arra mégint összeszegták a lányok Katica a nemzetes urat — arcon vágta.

— Uccu te — rikantott az öreg, ur tán szóltál volna előbb.

intelligens hölgyközönséget pedig buzdította, hogy magyar szívüknek, magyar gondolkodásuk egész melegségével karolják föl ezt az embert menteni akaró tökélyt, járjanak házról-házra, mert a gyűjtő persely szebb célokat nem szolgált még magyar nő kezében! És a vármegyey lakói megértették a kérés szót, Szent István napján nemes szíjjel áldoztak a jótékonyaság oltárán. A mi vármegyénk régi cimerében ott terdel Szent István és Magyarország nagyasszonyának égi oltalmába ajánlja földi koronáját. Talán ennek a cimerek lelkesítő hatása alatt ajánlotta föl filléreit szegény és gazdag, hogy gyümölcsöző tökélet teremtvén, a védekezés elveit megvalósítani segítse. A gyűjtés 2360 korona 72 fillért eredményezett és egyesületünk a nemes lélek ezt az anyagi megnyilatkozását alapítvány gyanánt fogja kezelni, a vármegye lakóinak jóságáért pedig örökre hála lesz.

Szűts Jenő alispán más uton is juttatott jótékony adományt pénztárunknak. A József főherceg szanatórium egyesületnek azon föltétellel engedte meg az egy szál virágot megváltó halottak napi gyűjtést, hogy az összeg fele a mi védőegyesületünket illeti. Ez az üdvös elhatározás 85 korona 86 fillérral gyapította amugyis sok kiadással terhet pénztárunkat.

Székesfehérvár város 200 korona évi segélyünket 1000 koronára emelte föl és elhatározásával bizonyosságot tett arról, hogy nemcsak méltányolja emberbaráti munkásságunkat, hanem maga is a védekezés nagyarányú érvényesülésén bízogkodik. És ha a város részéről mindenkor a legnagyobb jóindulatot tapasztalta egyesületünk, ha a közegészség javítását célzó minden kérésünk azonnal meghallgatásra talált, akkor ez a nagy anyagi gyámolítás a mellett szól, hogy Székesfehérvár közönsége megérti dr. Sára Gyula polgármester emberbaráti gondolkodását és az adakozók filléreiből áldozni is tud, hogy a közös célt elérjék.

A Vörösmarty-kör nagyszabású bált rendezett, hogy Kápolnásnyék földjén a szülését és a dicőség szobrát létrehozni segítse. Ez a báli gróf Széchenyi Viktorné háziasasszony jólelkű közbelépése folytán a fél jövődömet, 1215 korona 12 fillér értékben egyesületünknek juttatta. József kir. herceg és Erzsébet Amália kir. hercegnő, férjezett herceg Liechtenstein Alajosné 100—100 Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök pedig 400 koronát adományoztak a bál alkalmából, de oly kikötéssel, hogy ezen összeg kizárólag a védőegyesület pénztárának jusson. Ezen 600 koroná.

Dobos Terka meglökte könyökével a Kis Fecsenécké karját s arrafelé intett.

— No hiszen ez is arcuverte a szerencsésjéte.

— Nem úgy, mint te, ugy-e? — vágta vissza a fiatal menyecske.

Fölpattant erre a Tera.

— De játszod a szentet, pedig te is onnan kerülsz az urad mellé.

— Arkó még muszáj vót — sóhajtott a menyecske s egy könnyet törölt el a kezeféjével. Hej, bizony-bizony, csak hat esztendő asszony volt szegény! . . .

Mig ezek egymást csipdesték, a nemzeti ur — mi ütött hozzá, mi sem — még el sem aludt az első nyakleves parazsa, megkapta acél kezeivel a lány karját.

— Arra vigyázz csak, hogy ha ütssz, most a másik felemre tedd a tenyered! — mondta mosolyogva s mielőtt Katica elkaphatta volna az arcát, a második esők is ajakán égett.

Hanem égett a második nyakleves is a nemzeti ur arcán. Az öreg nekidőlt egy vén jegényének s úgy kacagott, hogy a könyvei is potyogtak bele. Koháry Katica pedig, a szegény megpirított lány keserves zokogásba tört ki. Leborult a virágok közé, beletemette arcát a százszorszép bokorba és sirt, sirt fölbúgó zokogással. A nemzeti ur odament hozzá, szelíden fölémelte.

Ne sirt, Katica, monddk valamit. Emlékszel-e rá, mit mondtam, mikor a fiamat kimenttetted a verés alul? Ha elfelejtetted volna, nekem még eszembe van. Ezt mondtam: No hát, Koháry Katica, ne feledd el ezt a napot. És ügyelj arra is, hogy majd a másik is ilyen legyen nekod is, nekem is . . . Hát ez a másik nap a mai.

val együtt tehát 1815 korona 12 fillért kaptunk a kegyelet és ez emberbaráti célokért rendezett bál bizottságától.

Erzsébet Amália kir. hercegnő, aki hét évig volt Székesfehérvárnak hódoló ragaszkodással övezett lakója és aki ezen idő alatt nem egyszer adta egyesületünk iránt viselkedő meleg érdeklődésének jószívű tanúságát, elköltözése alkalmából 200 koronát küldött egyesületünknek. A távozás percében is megnyilatkozó jóság a szenvedők könyvét törli le és ebben a könyben ott lesz egyesületünk minden egyes tagjának halála a Fenséges Asszony iránt, kinek szívét fejedelmi bíbor borítja, de emberbaráti érzés lelkesíti!

Jövevőink sorában meg kell említenem a városi, a megyei takarékpénztár, a kereskedelmi bankot, a bicsei gazdasági takarékpénztárt, az orvosszövetségi fejezmegyei és székesfehérvári főiskolát, a szilfajajori gyermekbál rendezőségét, a székesfehérvári vadásztársaságot, Pick Adler Ernőt, mert ezeknek adományából 491 koronával gyarapodott pénztárunk.

Egyesületünknek ez idő szerint 112 alapító, 278 rendes és 157 pártoló tagja van, tehát a társadalomnak aránylag csekély része járul hozzá a közös munkához. Pedig a sok egyesület és a sok intézmény között talán a miénk érdemli meg a pártolást leginkább, hiszen beteg embert akar menteni, hogy az egészséget is megővje. Tagjaink sorából Teleszky Istvánné alapító, Kuti Márton, Pick Ignác rendes és Schützer Jakab pártoló tagot kísérték hozzátartozóik a sir ölébe. Megérdemlik, hogy kegyelettel gondoljunk rájuk, hiszen közös törekvésnek voltak hűséges munkásai.

Világos képet akartam nyújtani egy évnek munkásságáról, melyet a védekezés terén kifejtettünk. Saját szűk körünkben érvényesült ez a munka, ámde az egész művelt világot uráló nagy eszme szolgálatában állott. Ez az eszme a társadalmi demónt akarja megörömi és meg is törli, ha majd minden ember, minden hatóság és minden testület közös ereje egyesül. A védekezés a tizenkilencedik századról örökség gyanánt szállott át a huszadikára és hatását, eredményét Madách szavai jellemezhetik leginkább:

Az eszme él s a láng, mely föllobog,
Világot késő századokra vet!

Ezt a nagy eszmét szolgáltuk mi is és ebben a munkában lelkiismeretesség, csetgdedni nem tudó akarát, a jövő bizalma vezelték egyesületünket!

Sok szem látta, hogy megcsókoltalak; épen hogy arcon vertél érte. Mindkettőnk jóhíréte szerzem vissza . . . Hej! gyertek ide mind!

A kapás lányok, meg a többiek is mind köréjük gyülekeztek. A nemzeti ur úgy állt közöttük, mint egy mindenható s villámoló szemeit végighordozva rajtuk, határozott, komoly hangon szólt:

— Láttátok ugy-e, hogy én ezt a lányt megcsókoltam kétszer?

— Láttuk.

— Azt is láttátok, ugy-e, hogy két csókért arcul ütött kétszer?

— Azt is láttuk.

— No hát elmondhatjátok a faluban a csókot is, a pofont is; de azt is tegyétek hozzá, hogy aki Koháry Katicát csak egy tekintettel is megbántja, azt én ezzel a két kezemmel fojtom meg; mert akit én megcsókoltam ma, az nekem ettől a szent perctől kezdve — mátkám!

És ez a történet nem mese!

Három hétre rá megvölt a lakodalom és a nemzeti ur nem bánta meg, hogy azt a lányt elvette. Husz esztendőig éltek együtt boldog, mesébe való boldog házasságot. Akkor halt meg az öreg nemzeti ur. Özvegye hat évvel élte túl s mikor ő is elköltözött boldogult ura után: az egész falu apraja-nagyja, messzi vidékről a sok atyafi, a sok jóbarát ott állott koporsója körül és nem volt egy teremtet lélek sem; aki igaz könyvet nem hullatott volna az egykori dölceg parasztlány, az áldottszívű nemzeti asszonyért, aki meg nem siratta volna igaz szíve szerint az én fehérhajú, galamblelkű — nagyanyámat!

K. Csabó Ödön.

UJDONSÁGOK.

— **Bérmálás.** Városunkban a bérmálás szentségét holnap d. e. osztja ki Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök. A szertartás reggel 8 órakor kezdik. A főpásztor először szentbeszédet, majd ünnepi szentmisét mond, a mely után kiosztja a bérmálás szentségét.

— **Személyi hírek.** Gróf Széchenyi Viktor főispán folyó hó 14-én a budapesti főispáni installáción vármegyénket fogja képviselni, azután pedig családjával együtt Bécsbe utazik s ott tölti el az ünnepeket.

Vajda Odön zirczi apát tegnap városunkba érkezett Prohászka Ottokár dr. megyéspüspök látogatására. A zirczi apát ma d. e. Zirczre utazott.

— **Választási mozgalmak.** Erősen híre jár, hogy az agrárszociálista izű 48-as programmal csakugyan Urházy Lajos lovasberényi ref. lelkész próbál szerencsét a csákvári kerületben. Ez a vállalkozás nagy meglepetést kelt mindenfelé Tény, hogy a nagytiszteletű ur eddig Horváth Gyulát támogatta. Horváth Gyula nyit Kossuth-párti programmal lép fel és vasárnap Csákváron mond beszámoló és programbeszédet, utána pedig a többi községekben. Urházy fellépése sok helyen azért kelte visszataszítást, mert megbontása lenne az ellenzéki soroknak. Aztán azért sem lenne sok értelme, mert hiszen Horváth Gyula is erősen agrárius gondolkodású és mint Pázmádon is kijelentette, valja a gr. Károlyi Mihály-féle agrár programot. A Magyar Lobogó c. újságtól fujatott mozgalom hívei különben vasárnap d. u. 3 órakor gyűleseznek Lovasberényben. Itt válik el Urházy jelöltsége.

Pajzs Gyula e hó 8-án fejezte be a kerületben körújtát. Utolsó programbeszédjét Rácalmásan mondotta. A programbeszéd valóságos néppünnepszó keretében folyt le. Az egész község apraja-nagyja zászólókkal, zenezsával vonult a jelölt kúriájához, ahol együtt volt az egész vidék birtokossága. Háy Antal birtokos beszéde után kivonult a menet a takarékpénztár előtti tere, hol Lehóczky Dániel birtokos hazafias beszéddel nyitotta meg a gyűlést.

A jelölt a közönség folyton megújuló ovációi mellett 1 1/2 óras beszédet mondott melyben költői lendületes szavakkal ecsetelte a közte és a község lakossága közt fenálló szoros családias viszonyt, mely a hallgatóság hangulatában csakugyan kifejezésre is jutott. A beszéd befejezte után az egész közönség ismét zászólókkal és zenezsával kísért a jelöltet Háy Antal birtokos kastélyához, ahol az egész környék birtokossága estélyre volt hivatalos. A jelölt az egész község lakosságát megvendégelte — a mulatság csak késő éjjel ért véget.

Csakugyan ritkaság számban megy, hogy 4000 lakosu községben csak egy szavazó van aki nem Pajzs párti.

— **A Nőegylet szentmiséje.** A Székesfehérvári Jótékony Nőegylet évi hálaadó szent miséjét Szuboris Jenő apátkanonok f. hó 17-én, kedden reggel 9 órakor tartja a székesegyházban, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja Szőgyényi Marich Julia védnök.

— **Kinevezés.** A főispán Babanics Mihály pusztaszabolcsi gazdatisztet, a pusztaszabolcsi anyakönyvi kerület anyakönyvvezető helyettesévé nevezte ki.

— **A főmérnök szabadsága.** A főispán Winkler Vilmos város főmérnök f. hó 24-től, július 3-ig szabadságot engedélyelt. A főmérnök ezen idő alatt tanulmányutra megy a külföldre.

— **Városi dolgok.** Örömmel jelezük városunk haladásában, hogy a vízvezeték kitépítésébe eljutottunk az első határonthig, a mely után a fokozatos és gyors megvalósítás áldásos mun-

kája következnek. Az Aszalvölgyben megkezdtek a kutak fúrását. Zsigmond Béla mérnök vállalkozó két fúrógépet állított be, a melyek gyors munkával állítják elő a vízvezetékhez szükséges 20 kutat. Rövid idő múltán még egy fúrógép áll rendelkezésre s mi hisszük, hogy ezen az alapvető munkán hováhamar túllesznek.

A másik ügy a jéggyár ügye. A városi hatóság Rauscher Bélának, a város ügybuzgó polgárának ajánlatára a közgyűlés elé vitte a jéggyártás fontos ügyét, a mely egykettőre megszavazta ezt a nagyfontosságú ügyet s a míg Budapest és sok más város haszontalanul jaggat a jéggyár után és ki van szolgáltatva egyesek kapzsiságának, városunk rendes kerékvágásba terelte ezt az életbevágó és nagyfontosságú intézményt. A gépek részeinek nagyrészt már beszállították s május 30-án már üzembe helyezik a városi jéggyárat.

A cselédmenhely és cselédhelyező intézet szintén egy nagy lépéssel jutott előre. Kedden nagy értekezlet volt e tárgyban a városházán. Az értekezleten megjelent Trauttenberg Frigyesné báróné elnökölte alatt a Kath. Háziasszonyok Szövetségének több tagja. Az értekezlet rokonszenvvel fogadta Bilkei Ferenc biz. tag azon indítványát, hogy a cselédotthont az építendő városi árúház, aginttézés és népkonyha közelében, azokkal némileg szerves kapcsolatban helyezték el. Az értekezlet rövid idő alatt véglegesen megállapítja a módozatokat, hogy hogyan kezdjen a nagyfontosságú mű megvalósításába.

Lemondás. Palánszky Miklós dr., aki 13 év óta kerületi orvosa városunkban a Vizivárosnak, ma beadta ezen állásáról lemondását. Palánszky Miklós dr. amint általában: tudják, szemédsorvadásba esett, 43 éves korában teljesen elvesztette látóképességét s földi életére szomorú sötétség borult. Palánszky dr., aki Budapestet a helyorségi katonai kórházban ápolatja magát, nyugdíj helyett kegydíjat kér a várostól.

A lövöldözés pünkösd vasárnap és hétfőn 2 napon lövészet, tekeverseny és zené. Tagok részére a bemenet díjtalan, családtagjaik részére 20 fillér. Nem tagok részére személyileg 20 fillér; családjuk 3 személyre 40 fillér, 3 személyen felül 60 fillér.

Affér. Legutóbbi lapunkban hirt adtunk arról a lovagias úgyról, amely a mily régóta folyik, ép oly kevéssé nyújt reményt arra, hogy gyors véget érjen. A becsületbírósgat Turján József pénzügyigazgató elnökölte alatt Saára Gyula dr. polgármesterből, Kálmán Vince, Kovács Sándor és Taraffás Béla szolgabírákból állott. Részletes jelentést a becsületbírósgat nem adván ki, csak annak jelzésére szorítokozunk, hogy a régi állapot nem szenvedett változást.

A házviselőik fizetésemlése ügyében Hédevényi Károly gróf belügyminiszter új tervezet bocsátott ki. A tervezet több pontban nem egyezik meg az Andrássy-féle tervezettel s a mint halljuk épen a tisztviselőik javára. Részletes és beható ismertetést ez idő szerint nem tudván adni, azt későbbre tartjuk fenn.

A Jézus Szíve templomra újabb a a következők voltak kegyesek adományok: adni: Egy iparos özvegye . . . 200 k. — f.

Mária szoborra:
Schmöltz Milike gy. ivén . . . 62 „ 50 „
Noszko Mariska „ . . . 30 „ 02 „

Platz Bonifác édes szülői emlékére újabb 114 koronát ajándékozott a templom céljaira.

Szerenád. A Székesfehérvári Polgári Dalkör f. hó 14-én este lampionos szerenádál lepi meg Kemelen-térről Jakásné Wiener Jolánkát, aki a Polgári Dalkör által előadott Iglói diákokban oly kedvesen alakította Évike szerepét.

Az esküdtzéki tárgyalások. A helybeli kir. törvényszéken folyó hóban megtartandó esküdtzéki tárgyalások sorrendje a következő: Május 17. Nyuli János (Dunapentele) szándékos emberölés. — 18—19. Kelemen András és 1 társa (Bicske) szándékos emberölés. — 20. Müller Ferenc (Balinka) szándékos emberölés. — 21. Szabó Lajos rablásisérlet.

Izolokinyitása. A kanyaró miatt zárva volt újaborki iskola kinyitását — miután a járványos betegség megszűnt — elrendelte az állapot.

Selyemhernyőkiosztás. A selyemhernyőkiosztás megkezdődött, a tenyésztési szándékosok jelenjenek meg Lövölde utca 12 sz. alatti felügyelőségél, hol ingyen megkapják a szűk-ségeseket.

Hivatalos órák a városházán. A legutóbbi városi közgyűlési határozat alapján Saára Gyula dr. polgármester a hivatalos órákra vonatkozólag a következőrendeletet bocsájította ki:

1. A hivatalos órák folyó évi május hó 18-tól kezdődőleg hétköznapokon délelőtt 8 órától, délután 2 óráig, ünneppanokon pedig délelőtt 9—11 óráig tartatnak. Ez alól egyedül csak a javadalmi hivatal kivétel, amelynél a teendők természete, valamint a közönség érdeke megkívánja, hogy az eddigi hivatalos óra beosztása továbbra is megmaradjon.

Továbbá kivételt képez a rendőrség, hol a hivatalos órán túl is szolgálatot tesz a kirendelt rendőri közeg.

2. Hivatalos órák vasárnapokon nem tartanak. A hivatalos idő új beosztásával egyidejűleg a közönség érdekében hétköznapokon a délutáni időre 3 tól 5 óráig és vasárnapoként délelőtt 9—11 óráig ügyeletek osztatnak be, kik ezen idő alatt a hivatalban tartózkodnak.

A tanácsnál és árvaszaknál, a rendőrkapitányi hivatalnál a tisztviselőik, továbbá a segéd és kezelő személyzetből egy-egy, a mérnöki hivatalnál egy ügyeletes osztatik be.

A főpénztár és közigazgatási számvevőség tagjai együtt, az adószámvevőség pedig külön tartja az ügyeletes szolgálatot.

Jegyző választás. Fehérvármelyon ma d. e. foly le a jegyzőválasztás Kálmán Vince főszolgabíró elnökölése mellett. Két pályázó volt: Farkas Tivadar, a ki 9 éven keresztül példás szorgalommal és lelkiismeretességgel töltötte be Halmos György közs. jegyző mellett a segédjegyző tisztét és Horváth József, pátkai segédjegyző. Farkas Tivadar, ámbár nő és családos ember és mindenképpen kiérdemelte a közeg választóinak bizalmát csak 9 szavazatot kapott, mert katholikus, Horváth Józsefet azonban 30 szavattal megválasztották, mert vallására nézve református. A választók épen nem csináltak titkot belőle, szavazataikat a vallási elfogultság alapján adták le.

Adományok. Grünfeld Jakab és Leopold Lajos földbírtokosok a tarnócai, illetőleg a szálfamajori iskolás gyermekek megjutalmazására 20—20 koronát voltak kegyesek adományozni. A szép és követésreméltó cselekedet önmagát dicséri.

Kertmegnyitás. Özv. Emhecht Gyuláné vendéglős mély tisztelettel értesíti a közönséget, hogy a Budai úton a régi Tóvárosi vendéglő kerthelyiségét átvette s azt a nagy közönség részére, holnap, pirok pünkösd napján meg fogja nyitni. A nagy közönség jóakaratu látogatásait kéri, a mit ő kitűnő vendéglőjénél italaival és ételleivel viszonz.

Egy szép áruháza. Rauscher Béla írta a minap a Fejérmegyei Naplóban, hogy valamelyik német vidéki városban bement egy órástüzletbe. Roppantul csodálkozott az üzlet fényességén. Meg is kérdezte az okát, a mire a kereskedő ezt felelte:

— Közel lakom a fővároshoz, ha azt akarom, hogy az én közönségemet ne szíjja fel a főváros, olyan üzletet kell tartanom, a mely bármely fővárosi üzlettel versenyezni tud s olyan árakat kell szabnom, a mely azokkal kiállja a versenyt.

Mindig örül rajta a lelkünk, ha a városunk haladásáról beszélhetünk, mikor társadalmunk bármely osztályának olyan előrelépéséről szólhatunk, a mi méltán kell fel-tűnést és kiáljja a versenyt a székesfőváros bármely hasonló intézményével. Hónapok óta figyelemmel kísérjük Knazovitzky Bélának, a fiatalabb kereskedők egyik legambíciózusabb és legéletrevalóbb tagjának szép vállalkozását a Nádor-útcán. Modern, szép üzletet akart, olyant, a mely az ő kiterjedt közönségének megfelelő legyen. A mellett imponáló is. Megvette a Nádor-útcán az Eisenbarth-féle házat s a tetőig üzlethelyiséget csinált belőle: tágas, világos, igazi elegáns üzletet. A kirakat tágas, előkelő, csupa

fény, csupa csillogás. Benn az üzlethelyiségben a fehér és arany színei uralkodnak. Tiszta átlátszóság minden az üzlet padzatától az erkélyeken nyugtató életig. A ki megnézi, meggyőződhetik róla, hogy Fehérvárott e némben nincs hozzá hasonló üzlet. De örvendve jelezzük azt is, hogy a mi benne van az utolsó készítményig fehérvári munka. Az építési tervezetet a Wagner-Pénzes cég szakértelme alkotta, az asztalos munkát Nyáry Gábor, az ívleges munkát Schnétzer Nándor, a lakatos munkát Márkus Béla készítette. Egyik szétb a másánál, de a mi fő: valamennyi tökéletes harmóniában olvadt össze. Knazovitzky Béla nem sajnált semmiféle költséget. Hiszük, hogy a közönség szívesen megy a szép üzletbe, annál is inkább, mert az üzlet szolid árai megmaradtak s Knazovitzky Béla elsősorban a forgalom nagyságát tekintti.

A gyermeknap jövedelmét ma d. u. számlálják össze a gyűjtő hölgyek. Az összeg 2784 korona 50 fillér.

Postagalamb versenyek. A budapesti Kolumbia postagalamb egyesület máj. és jun. hónapokban postagalambokkal versenyt rendez. A versenyzők vármegyénk területén is kereszttulhaladnak, miert is az említett egyesület kéri egy a közönséget mint a hatóságokat, hogy a postagalambokat leoldozni, vagy utjukból eltéríteni ne engedjék.

Kérelem. A Székesfehérvári kereskedelmi társulat által az újvi ajándékok kérdésének rendezésére kiküldött bizottság tisztelettel felkéri a kereskedő urakat, hogy akik újvi ajándék-tárgyakat már rendeltek, sziveskedjenek ezt a Társulat titkára hivatalában (délelőtt 11—12) bejelenteni, hogy a dolgok idejékorán rendbe lehetesen hozni.

A gyermekek vallása. Az államhatalom nálunk különös gyámokodást gyakorol a szülők abbéli joga fölött, hogy gyermekeiket milyen vallásban nevelhessék. A szülők legtermészetesebb joga a nevelés joga s az állam körülbástyázza őket, hogy úgy és nem másként szabad a gyermekeiket nevelni. A gyermekek vallására nézve a következő és gyakorlatban ritkán ismeretes szabályok vannak, amelyeknek értelmek tartjuk leközölni:

1894. évi XXXII. tc. 3. §-a.

Az 1. §-ban létrejött megegyezés később csakis az esetben változatható meg, ha különböző vallású felek közül valamelyik fél a másik vallására tér át, vagy, hogy a házasság egy válásuak házasságává válik. Ez esetben a megegyezés ugyanazon alakiságok mellett, de csupán oly irányban változatható meg, hogy a születendő, valamint a 7-ik életévét még be nem töltött, összes gyermekek most már valamennyien a szülők közös vallását kövessék és abban nevelhessenek; a 7-ik életévét pedig már túlhaladott, de az 1868. LIII. tc. 2. §-ában megszabott életkort még el nem ért gyermekek az idézett tc. 3—8 §-ában körülírt módon a szülők vallására térhetnek át, de csakis a gyámhatóság beleegyezése mellett.

4. §.

A 2. §-ban foglalt szabály alól eltérésnek csak akkor van helye, ha az egyik házastárs a másik házastárs vallására tér át, vagy, hogy a házasság egyvallásuává válik. Ez esetben a születendő valamint a még 7-ik életévét még be nem töltött összes gyermekek a szülők közös vallását követik, illetőleg abban nevelendők. Az áttért szülő nembe 7-ik életévüket már túlhaladott, de az 1868. LIII. tc. 2. §-ában megszabott életkort még el nem ért gyermekek is az idézett tc. 3—8 §-ában körülírt módon a szülők közös vallására térhetnek át, de csakis a gyámhatóság beleegyezése mellett.

Rendőrségi hír. F. hó 13-án virradóra Bruza Győző fúszerkereskedő Széchenyi utca 58. szám alatti lakos tyukoklaj ismeretlen tettesek feltörték és abból 31 darab vörös szintű orpinglon faj tyukot elloptak. A rendőrség megállapította, hogy a lopást a móri cigányok követték el, mert a helyszínen cigányoktól származó rongydarabokat is talált. A rendőrség intézkedett a tyukok lefogására iránt.

Székesfehérvár látványossága.

Ujjonnan épült divatáruházamat teljesen friss árukkal felszerelve megnyitottam, mit a n. é. közönség szives tudomására adni van szerencsém, kérve a további szives bizalmát és pártfogását. Minden vétel kötelezettség nélkül méltóztassék azt megtekinteni.

Kalap, cipő, uri, női divat és rövidáru áruházam felöllel e szakmába vágó cikkekben a legújabb, legjobb gyártmányú árukat, a legszolidabban megszabott olcsó árak mellett.

Üzleti elveim, áraim maradnak a régiek, törekvésem pedig ezután is az, hogy a bevásárlásnál a legtöbb előnyt nyújtsam a vevőnek.

Az üzletáthelyezésnél visszamaradt cikkeket a régi helyiségemben mélyen, a beszerzési áron alul becsajtom eladásra csak rövid ideig, mely rendkívül kedvező körülményre b. figyelmét fehívom.

Kiváló tisztelettel:
Knazovitzky Béla
Nádor-u.

A régi üzletáthelyiség kiadó!

Stoewer-Record írógépek és az összes írógépkellékek raktára Klökner Péter cs. és kir. udv. könyvkereskedésében Székesfehérvárott.

— **Schwartz János találmánya.** A Budapest-ről Bicske felé menő gyorsvonatról néhány nappal ezelőtt leesett a homoksapka s ezt megtalálta Schwartz János ujbaroki lakos, aki ezen tekintélyes értéket képviselő találmányát megtartotta magának. A dolog valahogyan a csendőrök fülébe jutott s azok a találékony Schwartzt jogtalan elsajátítás miatt feljelentették.

— **Öngyilkos gazdaember.** Fülöp András lovasberényi gazdaember folyó hó 12-én reggel kiment az istájába és ott felakasztotta magát. Mire tettét észre vették már halott volt. Fülöp András levelet nem hagyott hátra s így öngyilkosságának oka ismeretlen.

— **Tűz.** Talics József ujbaroki lakosnak f. hó 11-én kigyuladt a háza és a bennlevő bútorokkal, gabonával és gazdasági szerekkel együtt leégett. A kár 5600 korona. A vizsgálat megállapította, hogy a tüzet Talics József 9 éves Jani fia és barátja a 11 éves Rak Ferenc okozták, akik a szénapajában cigarettázták és a cigarettavéget gondatlanul eldobták. A fiúk szüleit feljelentették gondatlanság miatt.

— **Leintett szónok.** Kislángon f. hó 8-án délután, midőn ott dr. Fiáth György munkapárti képviselőjelölt a programbeszédét tartotta, felállt az emelvényre Csepregi Ignác kislángi szociálista és éles beszédben támadta Dely Nándor községi jegyzőt. A személyeskedő szónokot a csendőrök leintették és feljelentették a kir. ügyészségen.

Dr. Riffer Géza lakását május hó 1-vel Rákóczy- (Kórház)-utca 6/b sz. alá (volt Galambos-telek) tette át.

— **„Alba” mozgófényképszínház Vásártér.** A női divat fejlődése 50 év alatt a nagy közönség érdeklődését annyira felkeltette, hogy a színház tulajdonosa indítatva érezte magát, hogy ezen képet még négy nap, május 12—15-éig műsoron tartsa. De érdemes is a kép megtekintése, mert a 400 méteres színes kép a női ruhákkal, a párisi színésznők által meglepő eleganciával és a helmék és selymek káprázató színeit tárja a szemlélő elé. Különös érdeklődéssel látják a hölgyközönségünk e tanulságos kép iránt.

Azonnali megkönnyebülés érhető el lázzal kísért gyomorrontásnál is, ha éhgyomorral fél pohár **Ferenc József-keserűvizet** iszunk. Mindazok a kik ismerik a porok és pirulák lassú és bizonytalan, sokszor fájdalmas utóhatását, a valódi gyógyértékkel bíró természetes „**Ferenc József**”-keserűvizetben megváltót fognak találni!

— **Goromba szomszéd.** Id. Nabilek Ferenc és Imre Sándor Bicskén egymás szomszédságában laknak s napirenden van közöttük a perpatvar. Id. Nabilek Ferencnek 12 éves Sándor nevű fia valami miatt átment Imre Sándor udvarába és a goromba szomszéd egy karóval — állítólag minden ok nélkül — úgy megdobta a fiu karját, hogy az eltört. Imre Sándort feljelentették.

— **Betörés a kastélyba.** A Seregélyeshez tartozó Pusztajfalun gróf Zichy Kázmérnak van a kastélya, amelynek parkjában a gróf leányának, gróf Zichy Annának egy nyári konyhája áll. Különféle drága edények voltak a nyári konyhában s ezen edények nagy részét a napokban betörés útján elvitték. A lopás elkövetésével Maczkera Borsódi János csavargó kondást gyanúsítják, akit azonban kikérdezni nem tudták a csendőrök, mert hirtelen eltűnt a vidékről. Keresik.

Gyermekkoscsik, gyermekágyak, vashurok és takaréktűzhelyek nagy választékban kapkátok Márkus Simon Fia cégnél. Jókai-utca 16.

Vida Elek kárpitos és díszítő Székesfehérvár Megyeházépület. Teljes Felelősség mellett csakis elsőrendű munkák.

Üzletátvétel.

Van szerencsém tisztelettel tudatni, hogy a Székesfehérvári Keresztény Fogyasztási Szövetkezettől — ahol 9 esztendőn át mint üzletvesető működtem — barátságosan megváltam és helyben, Háltér és Simor-utca sarkán (Buzapiac, a városi hiteles mérleg társaszságában) fennálló

Novák Jenő-féle

jóhírnevű fűszerüzletet átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelőleg a legszolidabban és a legnagyobb lelkiismeretességgel tovább fogom vezetni.

Üzletemben a legjobb minőségű gőzmalmi liszt, fűszerv, yers és pörkölt kávé, tea, rum, hüvelyes termények, gazdasági és vetőmagrak, mindennemű ásványvizek, cognac és likőrök Főfőrekvésem, hogy pontos és szolid kiszolgálás által nagyrabecsült vevőim teljes elégedését kiérdemeljem.

Szives pártfogását kérve vagyok

tisztelettel

Szauter József.

fűszerkereskedő.

Háltér és Simor-utca sarkán

(Buzapiac.)

Telefon szám 143.

Minden hölgy

ki szép akar lenni

menjen ifj. **KORONAFI K.** nőifodrászhoz!

Leszállított olcsó árak!

Fésülés 1 K. 20 f.

Fejmosás Champoonnal és hajszárító géppel 2 K.

Ondolálás, hajhullámozás 2 K.

Hajszűtés és kreppelés 1 K.

Mainkure ugy uraknak mint hölgyeknek 1 K. 20 f.

Divatos menyasszonyi alkalmi fésülések!

Hajfonatok a legfinomabb hajból 6 kortól feljebb.

Bandó Transformation, minden hajmunkák, hajfestés és szőkítés legolcsóbb árban!

A mélyen tisztelt hölgyközönség b. pártfogását kéri

ifj. Koronafi Károly

ő csász. és kir. Fensége
Erzsébet főhercegnő kamarai fodrásza.

Nádor-u. 13.

Aki
szép, divatos és olcsó
kalapot,
nyakkendőt,
inget,
gallért,
kesztyűt,
sétabotot
őhajta magának venni, ne mulassa el
GERENDAI GYULA
divat-üzletét Kossuth-utca 4. felkeresni, ahol mindenből a legfinomabbat veheti, potom pénzért.
Vidékre választék is lesz megbízható egy-egyeknek küldve.

Menyasszonyi kelengye

remek és tartós kivitelben elkészítve.

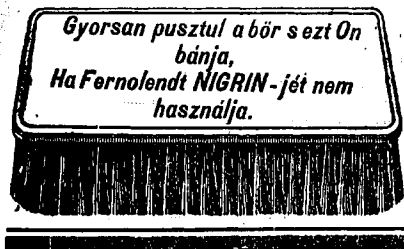
Legdivatosabb
menyasszonyi koszoru és fátyol.

A legjobb és legutolsó divatforma
REFORM MIDER
nagyon olcsó szabott áron szerezhető be
GERENDAI GYULA

vászon- és fehérnemű-üzletében
Székesfehérvár, Kossuth-u. 4. szám.

Szives meghívásra vidékre, készséggel bemutatja a cég nagy választéku mintagyűjteményét, női fehérneműekből.

Napernyők! ujjak már megérkeztek.

A múlt év szomeri tapasztalatai mindenkit meggyőzhettek arról, mily fontos dolog a szőlőbetegségek ellen idejében és kellő módon védekezni.

A szőlő peronoszpórija ellen a dr. Aschenbrandt-féle

bordói por

a legbiztosabb és legtartósabb hatású szer.

Különösen jól jártak azok, akik a nagymértékben mutatózó fűrtperonoszpóra ellen a tudományos vizsgálatokból merített s idejében közzétett tapasztalatok szerint a permetezést a dr. Aschenbrandt-féle

rézkénporral

való porozással egészítik ki.

Azért ne mulassza el senki, hogy ezentul szőlőjét idejében és legalább kétszer dr. Aschenbrandt-féle rézkénporral befújassa.

A rézkénpor mellett a LISZTHARMAT-NAK egyetlen feltétlenül biztos ellenszere. Nemcsak megóvjá a bogyókat az infekciótól, hanem a megtámadott fűrtöket megis gyógyítja. Az Aschenbrandt-féle porok árai loco Budapest raktár:

a bordói poré
50 kg.-os zsáokban kg.-kint . . . . 62 fillér
10 és 5 kg.-os zsáokban, kg.-kint . . . . 66 „
1 kg.-os dobozokban, kg.-kint . . . . 67 „

a rézkénporé
50 kg.-os zsáokban, kg.-kint . . . . 45 fillér
10 és 5 kg.-os zsáokban, kg.-kint . . . . 49 „
2 kg.-os dobozokban, kg.-kint . . . . 50 „

Ismertető füzeteket, használati utasításokat küld és a rendelések pontos teljesítéséért szavatol a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V. kerület, Alkotmány-u. 31. szám.

A por ezenkívül kapható és megrendelhető:
Kovács Pálnál Székesfehérvár,
Szigeti Testvéreknél Székesfehérvár,
Déry János és Fia Ercsi.

Országszerte hire járja:
A „Keil-Lakk“-nak nincsen párja.
Pompás fényben a padló,
„Keil-Lakk“ amellett olcsó.
A ki egyszer ilyet használ,
Többet mást nem tűr a háznál.
Ajtó, mosdó, ablakpárkány
Oly fehér lesz mint a márvány,
Ha „fehér „Keil-Lakk“-ot veszünk,
S vele mindent jól befestünk.

Konyhabútor, asztal, szék.
Itt van „Keil-Lakk“ azurkék,
Kertibútor: fessünk zöldre,
Gyermekeknek öröme.
„Keil-Lakk“-ból van minden szín,
Kék, piros, zöld-rozmarin.
Szóval: ház vagy nyárilak,
Mindig legyen ott „Keil-Lakk“!

Mindenkor kaphatók:

Flits Pál és Langraf Gábor és Fia cégnél, Székesfehérvárott.

Bicske: Keller Szilárd.   Sárbogárd: Braun Miksa.
Devecser: Böhm József.   Veszprém: Bakos Kálmán.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 69.
Állat a legújabbabb áruk mellett ajánlatosak:

Locomoblok és cséplőgépek, benzinhordozó cséplőkész-
letek, magánjáró gépek, szalmakaszalók, tőhere-
cséplők, tisztító-robotok, konkolyozók, kaszálógépek,
marokrakó- és kévekítő-aratógépek, szénegységű,
széna- és szalmaszállók, boronák, sorvetőgépek,
Pianet Jr. kapálók, kukorica-morzsolók, szecská-
végők, répvágók, daráló, őrlőmalmok, egye-
temes szőlőkész, 2- és 3-vasu ekék és
minden egyéb mezőgazdasági gépek.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a
kiad hivatalban, Szt-István-ter.

JÉG
T. cz.

Tiszta városi vízvezetéki vízből naponta 1000 métermázsa,
raktározásra kiválóan alkalmas, tartós, műjeget gyártunk.

Folyó hóban, legalább 100 métermázsa rendelésnél 100 kg-ként 3 kor.-ért
waggonba rakva szállítjuk a jeget, azonkívül iparvágányunk használatáért 100 kg-ként
további 13 fillért számítunk.

A jég iránt mutatkozó rendkívüli keresletre való tekintettel kérjük esetleges jég-
szükségletét mielőbb, lehetőleg telefon vagy távirat útján nálunk megrendelni.

Interurbán telefon: 26—02.   Kiváló tisztelettel:
Sürgönycím: Magyar Élelmiszer-szállító részv. társ.
Consumus, Budapest.   Budapest, IX. Tóth Kálmán-utca 8.

